

У районі розташування Парку функціонують Кременецький санаторій та дитячий оздоровчий табір у с. Кутянка, рекреаційні центри – готельно-відпочинковий комплекс «Панорама», шість готелів, база відпочинку «Бабина стодола», біля підніжжя Вовчої гори – наметове містечко.

Природні ресурси та умови відіграли основну роль у розвитку туристсько- рекреаційної діяльності в межах національного парку. Серед її великого різноманіття найбільш популярними є спортивно-оздоровчий та пізнавально-науковий види. Найбільш розвиненими є пішохідний туризм, адже піші прогулянки заповідною територією, які мають різну тривалість та дають змогу ознайомитися з неймовірною природою парку.

Кременецькі ландшафти утворюють мальовничі стрімкі схили, скелі з уступами, ерозійними формами, печерами, що створює передумови для розвитку тут спортивно-оздоровчої рекреації (спелеотуризм на основі системи карстових порожнин, скелелазання, лижний і санний спорт), зокрема, зимових видів спорту, для чого в урочищі Гниле озеро (поблизу Кременця) споруджено першу в Україні трасу швидкісного спуску на санах, а в урочищі Хрестова гора споруджено комплекс трамплінів, три з яких мають штучне покриття і можуть функціонувати круглий рік. Тут можливо прокласти гірськолижні маршрути I і II категорії складності розраховані на початківців, дітей і гірськолижників-любителів. Зважаючи на економічну кризу, Кременецькі гори могли б стати чудовою альтернативою карпатським гірськолижним курортам, які в зимовий період часто не в змозі задовільнити всіх бажаючих [1, 152].

Успішний розвиток туризму в НПП «Кременецькі гори» стримується наступними чинниками :

- низька комфортність інфраструктури;
- недостатня кількість детальної інформації про райони проведення еколого-пізнавальних турів;
- відсутність маршрутів і програм, розроблених для різних категорій туристів, а також турпродукту, який відповідає стандартам міжнародного ринку;
- недостатня кількість досвіду та знань, необхідних для успішної організації туризму, у персоналу природоохоронних закладів;
- відсутність різноманітності платних послуг і продукції, а також єдиних цивілізованих стандартів формування цін на послуги, які надають туристам.

ЛІТЕРАТУРА

1. Новицька С.Р. Оцінка придатності природно – територіальних комплексів Тернопільської області для цілей рекреації / С.Р.Новицька // Наукові записки ТНПУ. Серія : географія. – Тернопіль :СМП «Тайп», 2016. №2. – с.151-158.
2. Царик П.Л. До оцінки видів рекреаційної діяльності та потенціалу НПП «Кременецькі гори» / П.Л.Царик // Наукові записки ТНПУ. Серія : географія.- Тернопіль : СМП «Тайп», 2013.№2. - .132-141.
3. Роль НПП «Кременецькі гори» в поширенні екологічних знань та розвитку екологічного туризму на Кременеччині та Шумщині. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://nppver.at.ua/zhab-e_1.pdf
4. Тернопільщина. Кременецькі гори. Національний природний парк. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://irp.te.ua/kremenets-ki-gory-natsional-ny-j-pry-rodny-j-park/>

Греськів О.

Науковий керівник— доц. Поплавська І.В.

ОЦІНКА ПРИВАБЛИВОСТІ ДЕСТИНАЦІЙ ВИННОГО ТУРИЗМУ

Стабільна позитивна динаміка розвитку туризму у світовому масштабі, його значний вплив на зайнятість населення, формування малого і середнього бізнесу, сприяння соціально-економічному розвитку регіонів дає підстави розглядати туристичну галузь як важливий чинник відновлення національної економіки України, реформування транспортної, комунальної, інформаційної та сервісної інфраструктур, удосконалення інвестиційної та соціальної політики. Одним із перспективних напрямів розвитку ринку туристичних послуг є винний туризм. На відміну від Європи цей вид туризму відносно новий в Україні. Продукти української виноробної галузі відзначаються як вітчизняними, так і іноземними експертами та споживачами.

Метою статті є розгляд сучасного стану винного туризму, виявлення його особливостей та можливостей впровадження світового досвіду в Україні.

Аналіз наукової та фахової літератури свідчить про активне науково-практичне опрацювання цієї проблеми в Україні. У дослідженнях Т.І. Божук, Л.А. Прокопчук, В.О. Рибінцева, І.О. Комарніцького., Е.С. Маслова, Є.П. Шольц-Кулікова., Т.І. Шпарги, В.В. Бойко, розглядаються історико-культурний контекст розвитку такого виду туризму, особливості створення регіональних туристичних продуктів на основі національних виноробних традицій. Серед іноземних авторів цією проблемою займалися О. Кларк, М. Холл, Б. Кемброн, Д. Гетс. Але запропоновані підходи вищезазначених авторів не повною мірою розкривають специфіку розвитку винного туризму як нового туристичного напрямку.

Ідея винного туризму дуже проста: дегустація різних видів вин безпосередньо в місцях їх виробництва. Відвідування виноробства, виноградників, фестивалів та інших різноманітних заходів. Це сприяє відчуттю смаку і аромату напою, дізнатися таємницю його походження. Крім цього, знавці вин стверджують, що цей напій не любить подорожувати, тому якщо вино продається далеко від місця його виробництва, то трохи втрачає свій

смак і менше відповідає оригіналу[4]. З цього всього можна зробити висновок, що справжнє вино, високої якості можна купити і продегустувати тільки в тому місці, де воно виготовлене. Наприклад: італійські вина - в Італії, французькі - у Франції, а українські - безпосередньо в Україні.

Україна входить до п'ятірки країн Європи, де винний туризм має величезні перспективи і є всесезонним. Вартість винного туру до Європи складає від 650 євро, а по Україні – від 90євро [4]

Ключовою умовою розвитку винного туризму в Україні є ефективне функціонування підприємств виноградарсько-виноробного комплексу. Їх частка в роздрібному товарообігу України становить близько 20 %, що є досить високим показником для національної економіки[2].

Згідно даних з Виноградного кадастру – інформаційної бази про господарську організацію виноградарства, затвердженого від 25.06.2010, в Україні виділено (без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим): 9 виноградарських зон (макрозон) і 46 природно-виноградарських районів (мікрозон) [3].

Територіально найбільше розповсюдження виноградарство, як галузь, отримало на півдні України (Одеська, Миколаївська, Херсонська області) і в західному регіоні (Закарпаття), на долю яких припадає 53607,8 га виноградних насаджень.

Щодо південного виноробного регіону, то тут поєднані великі підприємства – Одеський коньячний завод «Шустов», Одеський завод шампанських вин, Таврія, Нива, Коблево, а також невеликі приватні господарства принципово нового устрою – центр культури вина Шабо, Колоніст, Князя Трубецького та інші.

Закарпаття від більшості розвинених виноробних регіонів України відрізняється тим, що тут майже немає потужних заводів. Щорічно тут відбуваються винні фестивалі. На території Закарпаття розроблено «Винний шлях», що проходить по території Ужгородського, Мукачівського, Берегівського та Виноградівського районів.

Ще однією особливою нішею є екологічний винний туризм – тобто ознайомлення з виробництвом «біовин». Органічним вином вважається таке вино, яке виготовлене з винограду, вирощеного з мінімальним застосуванням гербіцидів, пестицидів, фунгіцидів та інших добрив. Сам процес виноробства теж має бути природним, без застосування хімічних домішок та різноманітних технологічних прийомів.

Крім того, уже за власною ініціативою, виробники створюють майже безвідходне виробництво, використовуючи сусло для виробництва власне вина, виноградні кісточки – алкогольних настоянок та олій, жмич переробляють на добрива та продають для використання в косметичній індустрії [6].

Дослідження ринку винного туризму України, які провели Д.І. Басюк і К.С. Бадещенкова, показали, що 24% туристів хотіли взяти участь у комплексному винному турі, 20% – у еногастрономічній вечері, 17% – відвідати виноградники та виноробні підприємства, 16% споживачів зробили вибір на користь лекції – дегустації досвідченого сомельє і найменший інтерес викликають винні свята, фестивалі та майстер – класи з еногастрономії – 12% і 11% відповідно [5].

У нашій країні спроби розробити і презентувати винні тури здійснюються виноробними підприємствами південних регіонів України. Так, у 2007 р. Всеукраїнська Асоціація виноробів і сомельє, а також Школа сомельє ТОВ «Майстер-клас» спільно з Інститутом туризму ФПУ вперше в Україні почала розробку винних турів по країні. У цей проект були залучені виноробні підприємства південних регіонів України – винзавод «Шабо», Одеський завод шампанських вин, Одеський коньячний завод ТМ «Шустов», ТМ «Вина Гулієвих», ТМ «Колоніст». Такі ж тури розроблені за іншими виноробними областями України – Херсонській, Миколаївській, Закарпатській. За умови тісної взаємодії аграріїв, переробних підприємств, виробників вина, туристичних, освітніх, торговельних організацій в Україні можна створити виноробну галузь, здатну конкурувати на ринках Європи за якістю і обсягами вин. Тому важливим є підтримка державних органів, регіональних і галузевих асоціацій у напрямку розвитку кластерів виноробства. Кластерний принцип застосовується у виноробстві Австралії, Каліфорнії (США). З метою розвитку виноробства «Перший національний виноробний холдинг» ініціював розробку Стратегії розвитку українського виноробства на 2010-2020 р.р. Інвестиції тільки у виробничі потужності з переробки винограду і розливу вина до 2020 року повинні скласти 774 млн. грн. У цілому ж до 2020 року обсяг виробництва зросте з 32 до 121 млн. пляшок на рік, а валова виручка складе 420 млн. грн. В Одеському регіоні державна підтримка розвитку терруарного виноробства закладена в регіональну програму «Виноградарство і виноробство Одещини на 2013-2025 роки». Програма довгострокова, розрахована на період до 2025 року. На першому етапі (2013-2015р.р.) проводилося техніко-економічне та екологічне обґрунтування розміщення виноградників, виготовлення ампелоекологічних карт території області та схем оптимального розташування сортів винограду, встановлення постійного моніторингу виноградних насаджень, створення та ведення кадастру виноградників, проведення робіт по розкорчуванню малопродуктивних старих виноградників та посадці молодих насаджень. З метою розвитку ринку винного туризму в регіоні, ще у 2009 р. компанія «Шабо» відкрила перший в Україні «Центр культури вина Шабо», головною метою якого є підвищення культури споживання благородних напоїв. «Центр культури вина Шабо» розташований безпосередньо на місці

виробничого комплексу компанії «Шабо», в одному з найдавніших виноробних регіонів Європи, традиції якого були закладені ще в античні часи. Це єдиний в Україні культурний центр, який об'єднує діюче високотехнологічне підприємство, стародавні винні підвали, дегустаційний зал, експозиції сучасного скульптурного та архітектурного мистецтва, а також унікальний Музей вина та виноробства. «Центр культури вина Шабо», вже включено комісією Ради Європи до туристичної карти європейських винних маршрутів[3].

Для просування українського винного туризму на міжнародний туристичний ринок та, відповідно, популяризації вітчизняної виноробної продукції й українських винних турів необхідно:

- врегулювати законодавчі питання, щодо якості продукції відповідності її міжнародним стандартам;
- врегулювати податкові питання, особливо що стосується акцизних зборів для виробників натуральних та кріплених вин;
- створити достатньо інформативних багатомовних карт і буклетів, путівників Національного каталогу винних маршрутів та провідних винних підприємств, для поширення його серед дипломатичних і торгових представництв, туристів що подорожують Україною самостійно або групами;
- популяризувати серед українських громадян культуру споживання вина;
- за державної підтримки різних рівнів, з урахуванням досвіду різних країн, зокрема Франції й Італії як лідерів даного напрямку туризму, розробити регіональні та національні програми розвитку винного туризму в Україні;
- проведення навчальних семінарів та майстер класів з проблем організації винних маршрутів, спеціалізованих атракцій, професійних та споживчих дегустацій тощо и [1].

Отже, винний туризм в Україні може стати ще однією гранню привабливості нашої держави, як для іноземних туристів так і для самих українців. Важливим у розвитку винного туризму є те, що і великі, і малі виноробні підприємства можуть ефективно використовувати винні тури для підвищення просування продукції власного виробництва на вітчизняному та міжнародному ринках, збільшення обсягів реалізації вина.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баглей Д.В. Досвід розвитку вино-гастрономічного туризму Франції в українських реаліях / Д.В. Баглей, О.О. Мотузенко // Конструктивна географія та раціональне використання при-родних ресурсів. – 2014. – № 10. – С. 3-15.
2. Виноградний кадастр України / С. І. Мельник, М. Ф. Агафонов, В. М. Костенко та ін. – К. : Міністерство аграрної політики України, 2010. – 97 с.
3. Виноградний кадастр України. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://eurowine.com.ua/tmp/kadastr/index.php>
4. Михайлюк О.Л. Перспективи розвитку винних туристичних кластерів на Півдні України / О.Л. Михайлюк // Науковий вісник ОНЕУ. – 2013. – № 1. – С. 29-41.
5. Стельмах О.А. Перспективи розвитку ресторанної галузі в етнотуризмі / О.А. Стельмах, О.Г. Агеєнко, К.Ю. Коваленко // Розвиток туристичного бізнесу : міжнар. наук.-практ. конф., 17-19 березня 2011 р. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2011. С. 160-161.
6. Global economic viti vini culture [Electronic resource] // International Organisation of Vine and Wine (OIV). – 2014. – Access regime : www.oiv.int/oiv, free. – The title screen. – Language : eng.

Карпенко М.

Науковий керівник – доц. Лаврін Г. З.

ВАЖЛИВІСТЬ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ-ГЕОГРАФІВ

Постановка проблеми. Питання фізичного виховання студентської молоді в період становлення України як незалежної держави пов'язані насамперед із обґрунтуванням доцільності, статусу й пошуком оптимальної моделі цього процесу. Сьогодні фізичне виховання студентської молоді, на жаль, далеко від досконалості, що зумовлено низкою об'єктивних причин: 1) недостатньою кількістю позааудиторних занять із фізичного виховання; 2) низьким рівнем мотивації до самостійних занять фізичними вправами; 3) недостатнім рівнем спеціальних знань і практичних умінь у галузі фізичної культури; 4) низьким рівнем використання новітніх технологій і сучасних технічних засобів під час позааудиторних занять; 5) недостатнім фінансовим забезпеченням; 6) низькою ефективністю управління фізичним вихованням, яке здійснюється у вищих навчальних закладах.

Фізична культура і спорт є одним із чинників, що сприяють збереженню здоров'я, підвищенню продуктивності праці та професійної працездатності людини на виробництві, успішності оволодіння професійними знаннями й навичками у студентів. Дослідники [5] зазначають, що наявна в теперішній час організація фізичного виховання у вищих навчальних закладах є малоєфективною для зміцнення здоров'я, підвищення рівня фізичної підготовленості й професійно важливих психофізіологічних якостей, мотивації студентів до занять фізичною культурою та спортом. Особливо потерпають студенти вищих навчальних закладів гуманітарного профілю, у тому числі і студенти-географи [1]. Унаслідок цього постає необхідність постійно вдосконалювати процес фізичного виховання майбутніх фахівців для оптимізації їхнього фізичного